

Joensuun Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite Joensuu-päivänä myönnettävästä lapsi- ja perhetekojen palkinnosta

KV 23.02.2026 § 16

Joensuun Keskustan valtuustoryhmä jätti 23.2.2026 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen Joensuu-päivänä myönnettävästä lapsi- ja perhetekojen palkinnosta.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KH 24.08.2026 § 261
448/00.02.00.03/2026

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 9.3.2026 lähettää asian hyvinvointipalvelujen valmisteltavaksi.

Kaupunginvaltuustossa 23.2.2026 § 16 jätetyssä valtuustoaloitteessa esitetään, että Joensuu-päivän palkintokategorioihin lisättäisiin lapsi- ja perhetekojen palkinto.

Aloitteessa lapsi- ja perhetekojen palkintoa perustellaan mm. Joensuun strategialla, jossa kaupunki on asettanut tavoitteekseen olla paras kaupunki lapsiperheille. Palkinnolla halutaan tunnustaa ja palkita tekoja, joilla on selkeä positiivinen vaikutus lasten ja perheiden arkeen Joensuussa. Tällaisia tekoja voivat olla esimerkiksi turvallisen ja saavutettavan toiminnan tarjoaminen lapsiperheille, yhteisöllisyyden lisääminen tai perheiden taloudellisen tilanteen helpottaminen.

Palkittavan teon tulisi edistää yhdenvertaisuutta, kestävyyttä ja luovuutta ja sen tulee olla esimerkkinä YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen periaatteiden toteuttamisesta Joensuussa.

Palkinnon voisi saada esimerkiksi työnantaja, joka on perhemyönteinen, yksittäinen henkilö, yhdistys, epämuodollinen ryhmä tai spontaani kansalaisteko. Palkintoa ei myönnettäisi kaupungin omalle työntekijälle tai yksikölle.

Joensuu-päivänä palkintoja jaetaan useissa kategorioissa, menestyneiden joensuulaisurheilijoiden palkinto, yrityspalkinto, kulttuuripalkinto, nuorisopalkinto ja jokaisen Joensuu-palkinto.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Joensuu-päivää vietetään vuosittain 29.11. kaupungin perustamispäivän (29.11.1848) kunniaksi. Joensuu-päivää vietettiin ensimmäisen kerran vuonna 1968, jolloin se jäi yhden vuoden kokeiluksi. Vuosina 1978-1984 vietettiin Joensuu-viikkoa, jolloin kaupungissa oli viikon aikana erilaisia tapahtumia. Vuodesta 1985 alkaen Joensuu-päivää on juhlistettu 29.11. ja päivän perinteisiin on kuulunut palkita joensuulaisia yrityksiä, yhteisöjä ja henkilöitä ansioista, joiden katsotaan edustavan Joensuuta ja Joensuulaisuutta positiivisesti.

Joensuu-päivän palkintoja jaetaan useissa kategorioissa; Menestyneiden joensuulaisurheilijoiden palkinto, Yrittäjäpalkinto, Kulttuuripalkinto, Nuorisopalkinto ja Jokaisen Joensuu-palkinto. Palkintokategorioiden määrä on vuosien aikana kasvanut ja palkintojenjako juhlapäivänä venyy ajallisesti pitkäksi päivän juhlallisuuksissa. Tästä syystä palkintokategorioiden määrää on ollut tarve tarkastella, mm. Joensuu-palkinto on jaettu viimeksi vuonna 2018 ja Arjen sankari-palkintoa ei enää jaeta. Alun perin palkintokategorioita oli vähemmän.

Joensuu-päivänä palkitseminen on positiivinen asia ja signaali siitä, kuinka kaupunki arvostaa eri alojen tekijöitä ja toimijoita. Toisaalta suurella palkintokategorioiden ja palkittavien määrällä voi olla myös vastakkainen vaikutus heikentäen yksittäisen palkinnon painoarvoa, koska Joensuu-päivä juhlallisuuksineen järjestetään joka vuosi.

Aloitteessa esitetty lapsi- ja perhetekojen palkinto on ajatuksena kannatettava. Joensuu on lapsi- ja perhemyönteinen kaupunki ja tarjoaa toimivaa turvallista arkea kaikenikäisille kaupunkilaisille. Lapsi- ja perhemyönteisiä tekoja tulee nostaa esiin ja palkittavia toimia ja toimijoita kaupungista löytyy runsaasti.

Aloitteessa esitettyä lapsi- ja perhemyönteisyyttä voidaan jatkossa palkita ja palkita myös tällä hetkellä nykyisten kategorioiden kautta, esimerkiksi Kulttuuri-, Nuoriso- ja Jokaisen Joensuu-palkintojen kautta. Uusien palkintokategorioiden lisääminen nähdään haasteellisena tilanteessa, jossa on tunnistettu tarve ennemminkin vähentää palkintokategorioita. Ratkaisuna voisi olla, että palkintokategorioita ja niiden myöntämisperusteita tarkastellaan kokonaisuutena. Tarkastelun lopputuloksena voi olla, että aloitteessa esitetty lapsi- ja perhemyönteisyyden korostaminen sisällytetään johonkin olemassa olevaan palkintokategoriaan tai palkitsemiseen luodaan vuorovuosisjärjestelmä, jolloin eri kategorioiden palkinnot jaetaan vuorovuosin. Tavoitteena kokonaistarkastelulla olisi varmistaa Joensuu-päivän juhlatilaisuuden sujuvuus ja samalla huomioida laajasti eri elämänalueiden toimijoiden huomioimisen yhdenvertaisuus palkintoja myönnettäessä.

Valmistelija: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Kaupunginjohtaja päätösehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

antaa edellä olevan vastauksena keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen Joensuu-päivänä myönnettävästä lapsi- ja perhetekojen palkinnosta ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että vastauksessa mainittu palkintokategorioiden tarkastelu tehdään siten, että mahdolliset muutokset palkitsemisissä otetaan huomioon vuoden 2027 Joensuu-päivän palkinnoissa.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.